

Protokół
z kontroli kompleksowej przeprowadzonej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej
w Słupi Koneckiej

I. Oznaczenie jednostki podlegającej kontroli:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Słupi Koneckiej jest gminną jednostką organizacyjną i budżetową utworzoną do realizowania zadań własnych i zadań zleconych gminy z zakresu pomocy społecznej. Swoim obszarem działania obejmuje gminę, w której zamieszkuje 3 190 mieszkańców. Wójtem Gminy jest Pan Robert Wielgopolan.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Słupi został powołany na mocy Uchwały Nr XIX/92 Rady Gminy w Słupi z dnia 24 marca 1992 roku w sprawie utworzenia jednostki budżetowej pod nazwą „Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Słupi”.

Ośrodek posiada własny REGON 290522593 i NIP 658-17-11-621.

Kierownikiem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Słupi Koneckiej jest Pani Elżbieta Bańburska.

Ośrodek działa w oparciu o:

- 1) Statut Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Słupi stanowiący załącznik do Uchwały Nr XXIII/147/2016 Rady Gminy Słupia (Konecka) z dnia 08 listopada 2016 roku w sprawie uchwalenia Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Słupi. Zmiany do Statutu wprowadzono Uchwałą Nr XXVII/187/2017 Rady Gminy Słupia (Konecka) z dnia 26 stycznia 2017 roku;
- 2) Regulamin Organizacyjny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Słupi ustalony Zarządzeniem Nr 3/2018 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej z dnia 17 grudnia 2018 roku. Zmiany do Regulaminu wprowadzono Zarządzeniem Nr 8/2019 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Słupi z dnia 31 grudnia 2019 roku;
- 3) Uchwałę Nr III/19/2018 Rady Gminy Słupia Konecka z dnia 13 grudnia 2018 roku w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania. Zmiany do Uchwały wprowadzono Uchwałą Nr IX/59/2019 Rady Gminy Słupia Konecka z dnia 26 czerwca 2019 roku;
- 4) Uchwałę Nr IV/23/2019 Rady Gminy Słupia Konecka z dnia 11 stycznia 2019 roku w sprawie uchwalenia dla Gminy Słupia Konecka wieloletniego programu osłonowego

- „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023;
- 5) Uchwałę Nr IV/24/2019 Rady Gminy Słupia Konecka z dnia 11 stycznia 2019 roku w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do świadczenia pieniężnego z pomocy społecznej w formie zasiłku celowego na zakup posiłku i żywności dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023;
 - 6) Uchwałę Nr IV/25/2019 Rady Gminy Słupia Konecka z dnia 11 stycznia 2019 roku w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023;
 - 7) Uchwałę Nr XIV/81/2019 Rady Gminy Słupia Konecka z dnia 21 listopada 2019 roku w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia, mieszkaniach chronionych, schroniskach dla osób bezdomnych oraz schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi udzielających schronienia osobom tego pozbawionym w tym osobom, które ostatnie miejsce zameldowania posiadały na terenie Gminy Słupia Konecka;
 - 8) Uchwałę Nr XVII/103/2016 Rady Gminy Słupia (Konecka) z dnia 3 lutego 2016 roku w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Słupia (Konecka) na lata 2016 - 2023;
 - 9) Zarządzenie Nr 51/2018 Wójta Gminy Słupia Konecka w sprawie upoważnienia Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Słupi Koneckiej do wydawania decyzji administracyjnych z zakresu pomocy społecznej;
 - 10) Zarządzenie Nr 6/2018 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy społecznej w Słupi z dnia 28 grudnia 2018 roku w sprawie wprowadzenia procedury realizacji wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Słupi.

II. Imię i nazwisko, stanowisko służbowe inspektorów oraz numer i data upoważnienia do przeprowadzenia kontroli:

Kontrolę przeprowadzili pracownicy Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach:

1. Barbara Smolanko - starszy inspektor wojewódzki w Oddziale Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego, na podstawie upoważnienia do kontroli nr 835/2022 z dnia 18 października 2022 roku, wydanego z upoważnienia Wojewody

Świętokrzyskiego przez Pana Mariusza Paska – Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach;

2. Barbara Nowak - Kierownik w Oddziale Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego – kierownik zespołu kontrolerów, na podstawie upoważnienia do kontroli nr 836/2022 z dnia 18 października 2022 roku, wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Pana Mariusza Paska - Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach.

Kontrola została wpisana do *Książki kontroli Urzędu Gminy w Słupi Koneckiej poz. 13.*

III. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:

Kontrolę przeprowadzono w dniach 24 - 26 października 2022 roku.

IV. Określenie przedmiotu kontroli i okresu objętego kontrolą:

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o przepisy ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224), art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 2268 ze zm.) oraz przepisy rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 roku w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2285).

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2022 r. do dnia kontroli.

Przedmiotem kontroli była:

1. Struktura organizacyjna Ośrodka, kwalifikacje kadry.
2. Ocena realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 ze zm.).

V. Opis stwierdzonego w wyniku kontroli stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości oraz ich zakresu i skutków:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Słupi Koneckiej mieści się w budynku Urzędu Gminy Słupia 30 A, tel. 41 397 11 47.

W wyniku przeprowadzonej wizytacji ustalono, że Ośrodek zajmuje 3 pomieszczenia usytuowane na parterze, wyposażone w sprzęt umożliwiający wykonywanie pracy biurowej.

Warunki lokalowe są dobre i dają klientom możliwości swobodnego przedstawiania swoich problemów w warunkach chroniących ich prywatność.

Głównymi problemami występującymi w środowisku, wymagającymi interwencji GOPS są: potrzeba ochrony macierzyństwa, długotrwała lub ciężka choroba oraz ubóstwo.

Wypłata świadczeń z pomocy społecznej realizowana jest na indywidualne konta klientów lub gotówką w Kasie Banku Spółdzielczego w Słupi.

Ad 1. Struktura organizacyjna Ośrodka, kwalifikacje kadry.

W dniach kontroli w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Słupi Koneckiej w obszarze pomocy społecznej zatrudnionych było 3 pracowników, w tym: kierownik oraz 2 pracowników socjalnych. (Zał. Nr 1 - Tabela dotycząca kadry zarządzającej, pracowników socjalnych oraz świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze).

W toku przeprowadzonej kontroli ustalono, że Kierownik posiada odpowiednie wykształcenie wymagane na zajmowanym stanowisku. Zgodnie z art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej ukończyła specjalizację w zakresie organizacji pomocy społecznej. Pracownicy socjalni zatrudnieni w kontrolowanej jednostce legitymują się również właściwymi kwalifikacjami na zajmowanych stanowiskach pracy. Pracownicy socjalni posiadają legitymacje służbowe wydane według wzoru określonego rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej.

Do obowiązków pracowników socjalnych należy m. in.: przyjmowanie zgłoszeń klientów o udzielenie pomocy społecznej, rozpoznanie i diagnoza potrzeb socjalnych mieszkańców, przeprowadzanie wywiadów środowiskowych i kompletowanie niezbędnej dokumentacji do przyznawania świadczeń, wnioskowanie o udzielenie pomocy, prowadzenie akt osobowych klientów.

W trakcie przeprowadzonej kontroli w celu zbadania stanu zatrudnienia pracowników socjalnych wykorzystano następujący miernik:

- miernik: liczba mieszkańców gminy

liczba zatrudnionych pracowników socjalnych w GOPS = 3 190/2 = 1 595

Z powyższego wynika, że stan zatrudnienia pracowników socjalnych na dzień kontroli jest zgodny z art. 110 ust. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz. U z 2021 r. poz. 2268 ze zm.), gdyż na jednego pracownika socjalnego przypada 1 595 mieszkańców, natomiast jest niezgodny z art. 110 ust. 12 ustawy, który mówi, że Ośrodek zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż 3 pracowników socjalnych, a w kontrolowanej jednostce zatrudnionych jest jedynie dwóch pracowników socjalnych w pełnym wymiarze czasu pracy.

Ad 2. Ocena realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2021r. poz. 2268 ze zm.)

Zasiłki stałe.

Z informacji przekazanych przez Kierownika GOPS (Zał. Nr 2 pkt 23 – Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS) wynika, że w roku 2022 do dnia kontroli pomoc w formie zasiłku stałego przyznano dla **18 osób**. Za 16 osób Ośrodek odprowadza składkę na ubezpieczenie zdrowotne.

Kontroli poddano losowo wybrane akta, na podstawie których wydano decyzje administracyjne o numerach:

PS-8141/Rs/06/2020/zk/15/22; PS-8141/Rs/03/15/zk/06/22; PS-8141/Rs/01/21;
PS-8141/Rs/01/21/zk/01/22; PS-8141/Rs/05/2022; PS-8141/Rs/02/20/zk/03/22;
PS-8141/Rs/02/2022; PS-8141/Rs/04/07/zm/03/12/zk/07/22; PS-8141/Rs/03/21/zk/10/22;
PS-8141/Rs/04/18/zk/12/22; PS-8141/Rs/04/2022; PS-8141/Rs/07/2020/zk/13/22.

Dokumentacja prowadzona jest w teczkach osobowych opatrzonych imieniem i nazwiskiem oraz adresem klienta. Skontrolowana dokumentacja zawiera dokumenty potwierdzające opisaną w wywiadach sytuację rodzinną, zawodową, zdrowotną i materialną klienta oraz osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym. Dokumenty zawierają datę wpływu do Ośrodka.

Przy zasiłkach stałych, zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku, sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej, niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

W podstawie prawnej decyzji administracyjnych, wydanych na zasiłki stałe odnotowano ustawę o pomocy społecznej, kodeks postępowania administracyjnego, rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, rozporządzenie w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz upoważnienie Kierownika do wydawania decyzji w zakresie pomocy społecznej. W skontrolowanych decyzjach w podstawie prawnej widniały aktualne publikatory przytoczonych aktów prawnych.

Nadmienić należy, że w pouczeniu decyzji administracyjnych wpisywano informację o objęciu świadczeniobiorcy ubezpieczeniem zdrowotnym w wysokości 9 % kwoty zasiłku stałego w okresie pobierania świadczenia. Odprowadzenie składki na ubezpieczenie zdrowotne nie jest przedmiotem rozstrzygnięcia decyzji przyznającej zasiłek stały, zatem niezasadnym jest

przywoływanie takiego zapisu w pouczeniu decyzji, informacja o ubezpieczeniu zdrowotnym winna być przekazywana stronie odrębnym pismem.

W postanowieniu decyzji wpisywano wysokość świadczenia, okres, na jaki zostało ono przyznane oraz sposób wypłaty.

W styczniu 2022 roku wszystkie zasiłki przeliczone zostały zgodnie z nowymi kryteriami dochodowymi wprowadzonymi rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 roku w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

W trakcie czynności kontrolnych odnotowano, że sprawdzonym decyzjom administracyjnym nadano rygor natychmiastowej wykonalności, w podstawie prawnej przywołując art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, w sentencji informując klienta o tym fakcie, w uzasadnieniu natomiast stosując zapis, że decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego.

W pouczeniu decyzji informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji oraz o możliwości skorzystania z art. 127 a k.p.a., mówiącego o tym, że w trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję, a z dniem doręczenia organowi oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

Decyzje o przyznaniu pomocy klientom odbierali za zwrotnym potwierdzeniem odbioru.

Ośrodek opłacał składki ubezpieczeniowe zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 20 ustawy o pomocy społecznej oraz art. 66 ust. 1 pkt 26 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

W stosunku do zasadności przyznanych świadczeń nie wniesiono zastrzeżeń.

Zasiłki okresowe

Z informacji przekazanych przez Kierownika Ośrodka (Załącznik Nr 3 – Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS – pkt 17) wynika, że od stycznia 2022 roku do dnia kontroli nikt nie został objęty pomocą okresową, z uwagi na brak wniosków o przyznanie takiego rodzaju wsparcia.

Wieloletni program „Posiłek w szkole i w domu”

Z informacji uzyskanych od Kierownika GOPS wynika, że w roku 2022 do dnia kontroli pomocy w formie posiłku w ramach Programu udzielono ogółem **161 dzieciom z 68 rodzin**. W okresie tym udzielono także zasiłków celowych dla **31 rodzin** i dla **8 rodzin** przyznano świadczenia rzeczowe.

Dożywianie prowadzone jest w niżej wymienionych placówkach oświatowych na terenie Gminy Słupia Konecka

Lp.	Szkoła	Liczba dożywianych dzieci	Rodzaj posiłku	Koszt posiłku
1.	Szkoła Podstawowa w Wólce	32	jedno danie gorące	3 zł
2.	Szkoła Podstawowa w Wólce (oddział przedszkolny w Słupi)	22	jedno danie gorące	3 zł
3.	Szkoła Podstawowa w Pilczycy	45	jedno danie gorące	3 zł
4.	Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Mnie	22	jedno danie gorące	5 zł
	RAZEM	121		

Ponadto Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Słupi Koneckiej opłaca w 2022 roku posiłki dla 40 dzieci uczęszczających do szkół poza Gminy. Koszt posiłku wynosi od 3,50 zł do 10,00 zł.

Pozytywnym jest fakt, że w placówkach oświatowych na terenie Gminy Słupia Konecka dzieci otrzymują gorący posiłek, co jest zgodne z zasadami prawidłowego żywienia, a tym samym z celami Programu „Posiłek w szkole i w domu”.

Wysokość zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności uzależniona jest od ilości członków rodziny, problemów występujących w rodzinie, źródła i wysokości dochodów.

Podczas kontroli sprawdzono losowo wybrane akta świadczeniobiorców dotyczące przyznanej *pomocy w formie zasiłków celowych* w ramach realizacji wieloletniego programu „Posiłek w szkole i w domu”, na podstawie których wydano decyzje administracyjne nr: PS-8141/Rc/posi/90/2022; PS-8141/Rc/posi/107/2022;; PS-8141/Rc/posi/70/2022; PS-8141/Rc/posi/41/2022; PS-8141/Rc/posi/98/2022; PS-8141/Rc/posi/94/2022; PS-8141/Rc/posi/17/2022; PS-8141/Rc/posi/80/2022; PS-8141/Rc/posi/102/2022; PS-8141/Rc/posi/2022; PS-8141/Rc/posi/53/2022; PS-8141/Rc/posi/71/2022; PS-

8141/Rc/posi/56/2022; PS-8141/Rc/posi/25/2022; PS-8141/Rc/posi/01/2022 oraz losowo wybrane akta świadczeniobiorców dotyczące przyznanej *pomocy w formie posiłku*, na podstawie których wydano decyzje administracyjne o numerach: PS-8141/doż/125/2022; PS-8141/doż/78/2022; PS-8141/doż/89/2022; PS-8141/doż/98/2022; PS-8141/doż/112/2022; PS-8141/doż/73/2022; PS-8141/doż/113/2022; PS-8141/doż/80/2022; PS-8141/doż/110/2022; PS-8141/doż/111/2022.

W aktach stanowiących podstawę do przyznania pomocy znajduje się kompletna dokumentacja określająca sytuację materialno-bytową osób i rodzin ubiegających się o pomoc.

Pomoc w ramach Programu przyznawana była w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego, Uchwałę Nr IV/24/2019 Rady Gminy Słupia Konecka z dnia 11 stycznia 2019 roku w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do świadczenia pieniężnego z pomocy społecznej w formie zasiłku celowego na zakup posiłku i żywności dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023, Uchwałę Nr IV/25/2019 Rady Gminy Słupia Konecka z dnia 11 stycznia 2019 roku w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023. Wymienione powyżej akty prawne przywołane zostały z aktualnymi publikatorami. W podstawie prawnej skontrolowanych decyzji widniało również upoważnienie Kierownika Ośrodka do wydawania decyzji w zakresie pomocy społecznej, w decyzjach na zasiłki celowe również Uchwała Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023, w związku z którą realizowany jest Program, która widniała w podstawie prawnej tych decyzji bez publikatora. Zespół kontrolny odnotował, że w podstawie prawnej decyzji wydanych na posiłek brak było Uchwały Nr 140 Rady Ministrów w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.

W podstawie prawnej decyzji, wydanych na posiłki w ramach Programu widniał art. 48 ustawy o pomocy społecznej, w którym jest mowa o posiłku, a w podstawie prawnej decyzji wydanych na zasiłki celowe odnotowano art. 39 ustawy o pomocy społecznej, stanowiący o zasiłku celowym.

W postanowieniu decyzji przyznającej posiłek określano kto jest jego biorcą, na jaki okres przyznano posiłki, typ posiłku, jego jednostkowy koszt, liczbę dni w tygodniu, na które przyznano posiłek oraz miejsce wydawania posiłków.

Decyzje przyznające pomoc w formie posiłku w szkole wydawane były na okres od stycznia do czerwca i od września do grudnia.

W decyzjach przyznających zasiłek celowy na zakup produktów żywnościowych niezbędnych do sporządzenia posiłku określano wysokość przyznanej pomocy, miesiąc, na który przyznano zasiłek oraz sposób realizacji świadczenia.

Nadmienić należy, że w postanowieniu decyzji przyznających zasiłki celowe widnieje zapis, że przyznaje się „świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności” - zdaniem zespołu kontrolującego należy dodać, że jest to świadczenie pieniężne w formie zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności.

Decyzjom wydanym w ramach Programu dożywiania, nadano rygor natychmiastowej wykonalności, w podstawie prawnej przywołując art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, w sentencji informując klienta o tym fakcie oraz w uzasadnieniu stosując zapis, iż decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 k.p.a.

Pouczenie skontrolowanych decyzji zawierało informację dla strony o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty doręczenia decyzji oraz o możliwości skorzystania z art. 127a k.p.a.

Zespół inspektorów nie wniósł zastrzeżeń do zasadności udzielonego wsparcia.

Metody i formy opieki nad osobami samotnymi, starszymi.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Słupi Koneckiej w okresie objętym kontrolą realizuje usługi opiekuńcze, które w myśl art. 50 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej są usługami, obejmującymi pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za świadczone usługi, warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat określa Uchwała Nr III/19/2018 Rady Gminy Słupia Konecka z dnia 13 grudnia 2018 roku w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również

trybu ich pobierania, zmieniona Uchwałą Nr IX/59/2019 Rady Gminy Słupia Konecka z dnia 26 czerwca 2019 roku.

Koszt kalkulacyjny jednej godziny usług opiekuńczych wynosi 19,35 zł.

Usługi świadczone są przez 4 opiekunki zatrudnione przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Od stycznia 2022 roku do dnia kontroli usługi opiekuńcze przyznano dla **33 osób**.

Sprawdzono decyzje o następujących numerach:

PS-8142/usł/10/2022 oraz decyzja zmieniająca PS-8142/usł/10/2022/zm/22/22; PS-8142/usł/33/2022; PS-8142/usł/17/2022 oraz zmiana wysokości odpłatności PS-8142/usł/17/2022/zm/11/2022; PS-8142/usł/21/2022; PS-8142/usł/20/2022/zm/12/22; PS-8142/usł/31/2022; PS-8142/usł/06/2022; PS-8142/usł/07/2022; PS-8142/usł/07/2022/zm/18/22; PS-8142/usł/09/2022 oraz zmiana odpłatności PS-8141/usł/09/2022/zm/13/22; PS-8142/usł/04/2022; PS-8142/usł/08/2022 oraz zmiany odpłatności PS-8142/usł/08/2022/zm/02/22; PS-8142/usł/08/2022/zm/02/22/zm/06/22; PS-8142/usł/20/2022 oraz decyzje zmieniające PS-8142/usł/20/2022/zm/17/22; PS-8142/usł/23/2022 oraz decyzje zmieniające PS-8142/usł/23/2022/zm/03/22; PS-8142/usł/23/2022/zm/03/22/zm/14/22; PS-8142/usł/23/2022/zm/03/22/zm/14/22/zm/20/22; Ps-8142/usł/26/2022 oraz decyzje zmieniające PS-8141/usł/26/2022/zm/01/22; PS-8141/usł/26/2022/zm/01/22/zm/16/22; PS-8141/usł/26/2022/zm/01/22/zm/17/22.

W aktach klientów znajduje się wywiad lub jego aktualizacja, decyzje ZUS, KRUS o wysokości renty czy emerytury, odcinki rent i emerytur, zaświadczenia o wysokości dochodów, zaświadczenia lekarskie, decyzje administracyjne.

W podstawie prawnej skontrolowanych decyzji administracyjnych odnotowano ustawę o pomocy społecznej, kodeks postępowania administracyjnego, rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, rozporządzenie w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego, Uchwałą Nr III/19/2018 Rady Gminy Słupia Konecka z dnia 13 grudnia 2018 roku w sprawie usług, zmienioną Uchwałą NR IX/59/2019 Rady Gminy Słupia Konecka z dnia 26 czerwca 2019 roku, a także upoważnienie Kierownika GOPS do wydawania decyzji administracyjnych w zakresie pomocy społecznej. Przytoczone akty prawne widniały w decyzjach z aktualnymi publikatorami.

W decyzjach administracyjnych wydawanych przez Ośrodek na usługi opiekuńcze określono: czas, na jaki przyznane zostało wsparcie, liczbę dni w tygodniu, w które przyznano usługi, konkretne dni tygodnia, w które usługi będą świadczone, liczbę przyznaczonych godzin dziennie, jednostkowy koszt godziny usług, procent i kwotę odpłatności za godzinę

świadczonych usług, zakres wsparcia, realizatora usług oraz miejsce i termin wnoszenia płatności.

Zespół kontrolny stwierdził, że sprawdzonym decyzjom administracyjnym, wydanym na usługi opiekuńcze nadano rygor natychmiastowej wykonalności, przywołując w podstawie prawnej art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, w postanowieniu decyzji informowano stronę, że decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności, w uzasadnieniu decyzji natomiast podając powód, z uwagi na który został nadany decyzji rygor natychmiastowej wykonalności. W podstawie prawnej decyzji zmieniających nie przywołano art.163 k.p.a., na mocy którego organ może uchylić lub zmienić decyzję.

W pouczeniach decyzji informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji oraz o możliwości skorzystania z art. 127 a k.p.a., mówiącego o zrzeczeniu się prawa do odwołania.

W okresie objętym kontrolą Ośrodek nie realizował zadania związanego ze świadczeniem specjalistycznych usług opiekuńczych (art. 18 ust. 1 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej) dla osób z zaburzeniami psychicznymi w ramach zadań zleconych z zakresu administracji rządowej. Z pkt 28 załącznika Nr 3 do protokołu wynika, że wymienione usługi nie były świadczone, z uwagi na brak zapotrzebowania na ten rodzaj pomocy.

Osoby wymagające opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niezdolne do samodzielnego funkcjonowania w środowisku, którym nie można było zapewnić niezbędnej pomocy usługowej i opiekuńczej w miejscu zamieszkania, Ośrodek skierował do domu pomocy społecznej. W 2022 roku w Ośrodek opłacał pobyt w domach pomocy społecznej za 6 mieszkańców Gminy Słupia Konecka. W roku bieżącym nie wydano decyzji kierujących do domów pomocy społecznej.

Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych i zasiłków celowych specjalnych

Zgodnie z art. 39 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej GOPS w Słupi Koneckiej przyznaje zasiłki celowe, celem zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu leków i leczenia, żywności czy opału. Zgodnie z art. 41 ust. 1 cytowanej ustawy Ośrodek udziela również w szczególnie uzasadnionych przypadkach specjalnych zasiłków celowych osobie lub rodzinie w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, które nie podlegają zwrotowi.

Kontrolowana jednostka w roku 2022 do dnia kontroli, jak wynika z informacji udzielonych przez Kierownika (Zał. Nr 2 pkt 18 - Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez

OPS) udzieliła **1 osobie** zasiłku celowego i **2 osobom** specjalnych zasiłków celowych. Zasiłki przyznawane były w szczególności na zakup leków i leczenia oraz opału.

Podczas kontroli sprawdzono losowo wybrane akta:

zasiłek celowy: Ps-8141/Rc/01/2022 ;

specjalny zasiłek celowy: PS-8141/Rc/sp/01/2022; PS-8141/Rc/sp/02/2022; PS-8141/Rc/sp/03/2022.

W skontrolowanych aktach znajdowały się wymagane dokumenty niezbędne do ustalenia sytuacji rodzinnej, zdrowotnej i materialnej osoby lub rodziny, m.in.: dokumenty potwierdzające wysokość uzyskiwanego dochodu, odcinki rent, emerytur, faktury za zakupione leki, oświadczenia klientów, decyzje administracyjne.

W podstawie prawnej sprawdzonych decyzji administracyjnych przywołano ustawę o pomocy społecznej, kodeks postępowania administracyjnego, rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, rozporządzenie w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz upoważnienie Kierownika Ośrodka do wydawania decyzji w zakresie pomocy społecznej. W skontrolowanych decyzjach w podstawie prawnej widniały aktualne publikatory przytoczonych aktów prawnych.

W decyzji na zasiłki celowe prawidłowo przywołano art. 39 ustawy o pomocy społecznej, odnoszący się do zasiłku celowego, a w decyzjach na specjalne zasiłki celowe art. 41 wyżej wymienionej ustawy, stanowiący o zasiłku specjalnym celowym.

W sentencji sprawdzonych decyzji na zasiłek celowy oraz specjalne zasiłki celowe odnotowano miesiąc, na który przyznane zostało wsparcie, wysokość przyznanego świadczenia, cel, z uwagi na który pomoc została przyznana oraz sposób i terminy wypłaty zasiłków.

Zespół kontrolny odnotował, że sprawdzonym decyzjom administracyjnym wydanym na zasiłki nadano rygor natychmiastowej wykonalności w podstawie prawnej przywołując art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, w sentencji informując klienta o tym fakcie, w uzasadnieniu natomiast podając powód nadania rygoru natychmiastowej wykonalności.

Strony informowane były o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Kielcach w ustawowo przyjętym terminie oraz o możliwości skorzystania z art. 127 a kodeksu postępowania administracyjnego, mówiącego o prawie zrzeczenia się odwołania.

Zespół inspektorów nie wniósł zastrzeżeń do zasadności udzielonego wsparcia.

Metody pracy socjalnej wykorzystywane w ośrodku pomocy społecznej

Praca socjalna (art. 45 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej) jest świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Wymogi jej prowadzenia określa art. 6 pkt 12 cyt. wyżej ustawy, gdzie określono ją jako działalność zawodową mającą na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie przez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

W kontrolowanej jednostce praca socjalna podejmowana jest podczas bezpośredniego kontaktu pracowników socjalnych z podopiecznymi, zarówno w środowisku domowym, jak i siedzibie Ośrodka. Praca socjalna realizowana przez pracowników socjalnych polega m.in. na: rozmowach na temat aktualnej sytuacji życiowej, motywowaniu do zmiany sytuacji życiowej klientów, pomocy w wypełnieniu różnego rodzaju wniosków, dokumentów, umawianiu wizyt lekarskich, niejednokrotnie towarzyszeniu podczas nich, motywowaniu podopiecznych do aktywnego poszukiwania pracy, rejestrowania się w PUP, współpracy m. in.: z Urzędem Gminy, Policją, placówkami oświatowymi, służbą zdrowia, organizacjami pozarządowymi.

Jednym z narzędzi pracy socjalnej z osobami ubiegającymi się o pomoc jest kontrakt socjalny, który ma na celu zobowiązanie zainteresowanego do podjęcia wspólnie z pracownikiem socjalnym określonych działań zmierzających do poprawy trudnej sytuacji życiowej. Pracownicy socjalni kontrolowanego Ośrodka nie wykorzystują kontraktu socjalnego jako instrumentu pracy socjalnej, bowiem w 2022 roku do dnia kontroli nie zawarli żadnego kontraktu z klientem pomocy społecznej.

Wnioski z przeprowadzonej kontroli:

W trakcie przeprowadzonej kontroli kompleksowej w GOPS w Słupi Koneckiej ustalono, że pomoc w formie zasiłku stałego, celowego i posiłku z Programu dożywiania, zasiłku celowego i specjalnego zasiłku celowego oraz usług opiekuńczych przyznawano celowo i zasadnie.

Nie wnosi się zastrzeżeń do Statutu i Regulaminu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Warunki lokalowe kontrolowanej jednostki są dobre, klienci posiadają możliwość swobodnego przedstawiania swoich problemów w warunkach chroniących ich prywatność.

Kierownik oraz pracownicy socjalni posiadają odpowiednie kwalifikacje i staż pracy, wymagane na zajmowanych stanowiskach pracy.

Stan zatrudnienia pracowników socjalnych na dzień kontroli jest zgodny z art. 110 ust. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz. U z 2021 r. poz. 2268 ze zm.), gdyż na jednego pracownika socjalnego przypada 1 595 mieszkańców, natomiast nie jest zgodny z art. 110 ust. 12 ustawy, który mówi, że Ośrodek zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż 3 pracowników socjalnych, a w kontrolowanej jednostce zatrudnionych jest jedynie dwóch pracowników socjalnych w pełnym wymiarze czasu pracy.

W aktach klientów znajdują się m.in. wnioski klientów, zaświadczenia o aktualnych dochodach, oświadczenia klientów, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, zaświadczenia lekarskie, faktury za zakupione lekarstwa, dokumenty potwierdzające status osoby bezrobotnej, odcinki rent i emerytur, decyzje administracyjne.

W podstawie prawnej sprawdzonych decyzji administracyjnych odnotowano m. in. ustawę o pomocy społecznej, kodeks postępowania administracyjnego, rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, rozporządzenie w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz upoważnienie Kierownika do wydawania decyzji w zakresie pomocy społecznej. W sprawdzonych decyzjach w podstawie prawnej widniały aktualne publikatory przytoczonych aktów prawnych.

W styczniu 2022 roku wszystkie zasiłki stałe przeliczone zostały zgodnie z nowymi kryteriami dochodowymi wprowadzonymi rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 roku w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

Przy zasiłkach stałych zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

Nadmienić należy, że w pouczeniu decyzji administracyjnych wydanych na zasiłki stałe wpisywano informację o objęciu świadczeniobiorcy ubezpieczeniem zdrowotnym w wysokości 9 % kwoty zasiłku stałego w okresie pobierania świadczenia. Odprowadzenie składki na ubezpieczenie zdrowotne nie jest przedmiotem rozstrzygnięcia decyzji przyznającej zasiłek stały, zatem niezasadnym jest przywoływanie takiego zapisu w pouczeniu decyzji, informacja o ubezpieczeniu zdrowotnym winna być przekazywana stronie odrębnym pismem.

Od stycznia 2022 roku do dnia kontroli nikt nie został objęty pomocą okresową, z uwagi na brak wniosków o przyznanie takiego rodzaju wsparcia.

W decyzjach na zasiłki celowe z Programu „Posiłek w szkole i w domu” przywołano Uchwałę Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023, w związku

z którą realizowany jest Program, bez publikatora. Zespół kontrolny odnotował ponadto, że w podstawie prawnej decyzji wydanych na posiłek z Programu brak było Uchwały Nr 140 Rady Ministrów.

Dodatkowo w postanowieniu decyzji przyznających zasiłki celowe z Programu „Posiłek w szkole i w domu” widnieje zapis, że przyznaje się „świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności” - zdaniem zespołu kontrolującego należy w miejscu tym dodać, że jest to świadczenie pieniężne w formie zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności.

W podstawie prawnej decyzji, wydanych na posiłki w ramach Programu dożywiania widniał art. 48 ustawy o pomocy społecznej, w którym mowa jest o posiłku, a w podstawie prawnej decyzji wydanych na zasiłki celowe odnotowano art. 39 ustawy o pomocy społecznej, stanowiący o zasiłku celowym.

W decyzji na zasiłek celowy ze środków własnych odnotowano prawidłowo przywołany art. 39 ustawy o pomocy społecznej, odnoszący się do zasiłku celowego, a w decyzjach na specjalne zasiłki celowe art. 41 wyżej wymienionej ustawy, stanowiący o zasiłku specjalnym celowym.

Nadmienić należy, że w podstawie prawnej decyzji zmieniających odpłatność za usługi opiekuńcze nie przywołano art. 163 k.p.a., na mocy którego organ może uchylić lub zmienić decyzję.

Pozytywnym jest fakt, że w placówkach oświatowych na terenie Gminy Słupia Konecka dzieci otrzymują gorący posiłek, co jest zgodne z zasadami prawidłowego żywienia, a tym samym z celami Programu „Posiłek w szkole i w domu”.

Zespół kontrolny odnotował, że sprawdzonym decyzjom administracyjnym wydanym w zakresie pomocy społecznej, nadano rygor natychmiastowej wykonalności, w podstawie prawnej przywołując art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, w sentencji informując klienta o tym fakcie, w uzasadnieniu natomiast podając powód nadania rygoru natychmiastowej wykonalności.

W pouczeniach decyzji informowano strony o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji oraz informowano klienta o możliwości skorzystania z art. 127 a k.p.a., mówiącego o tym, że w trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję, a z dniem doręczenia organowi oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, że GOPS w kontrolowanym okresie nie wykorzystywał kontraktu socjalnego jako instrumentu pracy socjalnej, bowiem w 2022

roku do dnia kontroli pracownicy socjalni nie zawarli żadnego kontraktu z klientem pomocy społecznej.

VI. Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o:

- sprawdzoną dokumentację oraz informacje i wyjaśnienia udzielone przez Kierownika kontrolowanej jednostki.

Treść protokołu i wnioski wynikające z kontroli omówiono z Kierownikiem jednostki.

VII. Pouczenie o prawie i terminie zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli oraz o prawie do odmowy podpisania protokołu:

Kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyny tej odmowy. Odmowa podpisania protokołu kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych. Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora właściwego, do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego wobec zastrzeżeń. Pisemne zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli są poddawane analizie przez kontrolujący daną jednostkę zespół inspektorów (§ 17 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 roku w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej Dz. U. z 2020 r., poz. 2285).

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden egzemplarz za poświadczaniem odbioru otrzymuje Kierownik jednostki podlegającej kontroli, drugi włącza się do akt kontroli.

Załączniki do protokołu:

1. Protokół z przeprowadzonych oględzin dot. bazy lokalowej GOPS.
2. Tabela dotycząca kadry zarządzającej, pracowników socjalnych oraz świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze.

3. Tabela sporządzona przez Kierownika OPS pt. „Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS”.

Protokół podpisali:

Ze strony kontrolującej:

1. Barbara Nowak
2. Barbara Smolanko

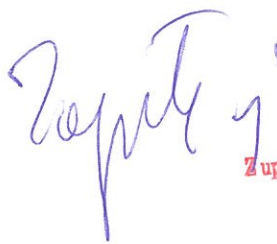
Ze strony kontrolowanej:

KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

mgr Elżbieta Bańburska

Kielce, dnia 24 listopada 2022 roku

GMINNY OŚRODEK
POMOCY SPOŁECZNEJ
w SŁUPI
26-234 Słupia 30a
NIP 658-17-11-621

Z up. WOJEWODY ŚWIĘTOKRZYSKIEGO
Marcin Pasiek
ZASTĘPCA DYREKTORA
WYDZIAŁU POLITYKI SPOŁECZNEJ I ZDROWIA

ŚWIĘTOKRZYSKI
URZĄD WOJEWÓDZKI W KIELCACH
Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia
al. IX Wieków Kielc 3. 25-516 Kielce